

Kvalitetsarbete

inom Södertälje kommuns
förskolor och skolor

Kvalitetsarbete inom Södertälje kommuns förskolor och skolor

Kommunen ansvarar för att styra och utveckla utbildningen så att den uppfyller de nationella mål och krav som framgår av skollagstiftningen. I Södertälje fokuserar vi på barnens och elevernas förutsättningar för lärande samt trygghet och studiero. Vi strävar efter att resursfördelning och resursutnyttjande ska leda till en så likvärdig utbildning som möjligt och att undervisningens kvalitet ständigt utvecklas.

Plan för systematiskt kvalitetsarbete

Fokus i vårt systematiska kvalitetsarbete ligger på att stärka kvaliteten i undervisningen, och vi har ett starkt mål- och resultatperspektiv.

Södertälje kommun har en gemensam mall för det systematiska kvalitetsarbetet som gäller för samtliga skol- och verksamhetsformer och på alla ansvarsnivåer. Det leder till en tydligare styrning, en ökad standardisering och möjligheter att utforma och använda gemensamma stödstrukturer inom kommunens olika verksamheter.

All utbildning ska vila på vetenskaplig

Foto: Astrakan/Scandinav

grund och beprövad erfarenhet. Utifrån forskning har ett antal strategier identifierats som används för att stödja och avgränsa vårt systematiska utvecklingsarbete och därmed skapa en gemensam drivkraft och förbättra förutsättningarna

för ett kollegialt lärande som stärker kvaliteten i undervisningen.

Den gemensamma mallen ställer krav på att vi efterfrågar och följer upp det som är specifikt för respektive skol- och verksamhetsform och för respektive enhet.

Vår målsättning är inte att alla ska fokusera på exakt samma åtgärder utan att vi, genom resultatuppföljning och analys, ska kunna prioritera, avgränsa och konkretisera vad som är viktigt att förbättra och utveckla inom varje enhet.

Två begrepp:

■ Förbättringsområden

Förbättringsområden identifieras genom resultatuppföljning och analys och är mer avgränsade och kortsiktiga (1–3 år). Förbättringsområden kan vara gemensamma för en hel verksamhet, eller specifika för en viss enhet. De förbättringsområden som är gemensamma för en hel verksamhet fastställs av verksamhetschefen i samråd med utbildningsdirektören och förskolechefer eller rektorer. De enhetsspecifika förbättringsområdena bestäms av förskolechefen eller rektorn.

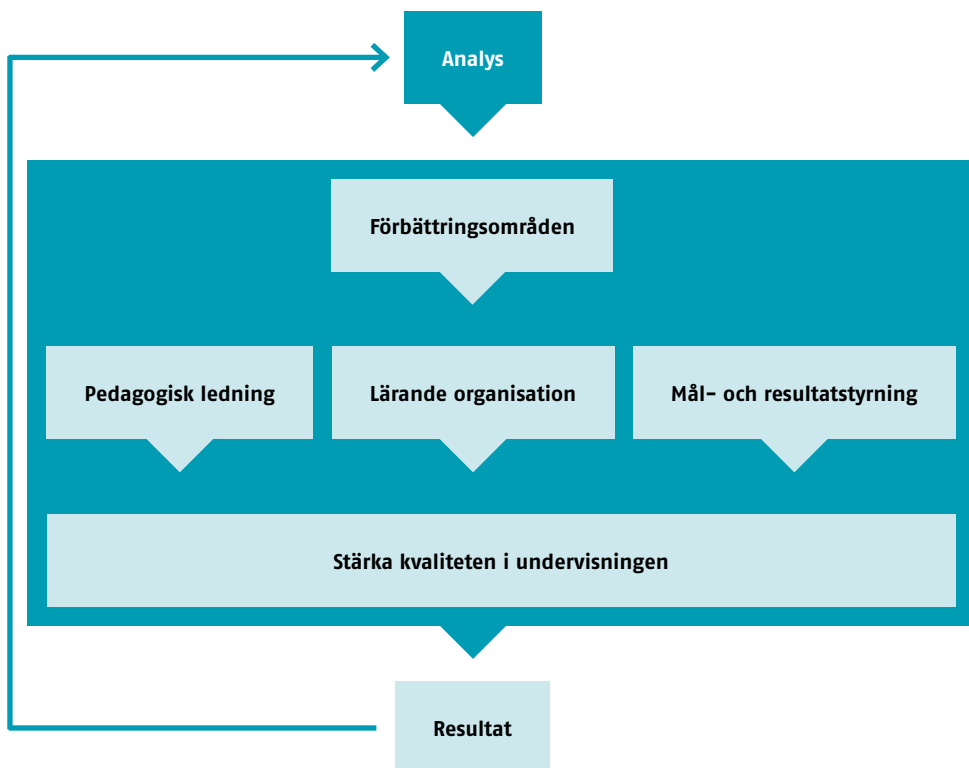
■ Utvecklingsområden

De långsiktiga strategier som identifierats utifrån forskning är områden som samtliga skol- och verksamheter behöver utveckla för att uppnå en hög målpåfyllelse:

- Pedagogisk ledning
- Lärande organisation
- Mål- och resultatstyrning
- Kvalitet i undervisningen

Innehållet och kommande läsårs fokus inom dessa utvecklingsområden beslutar förskolechefen eller rektorn om i samråd med respektive verksamhetschef.

Grundstrukturen

Planens uppbyggnad

Planen för det systematiska kvalitetsarbetet består av tre delar:

- En resultatdel som beskriver nuläget, redovisar effekter av riktade insatser samt presenterar statistik och självskattningar.
- En analysdel där syftet är att förstå och förklara nuläget, synliggöra styrkor, svagheter och hinder utifrån en rad olika perspektiv.
- En utvecklingsdel som anger vad som behöver förbättras, vilka åtgärder som ska vidtas för att åstadkomma önskvärd utveckling samt en plan för hur dessa åtgärder ska följas upp.

I planen för det systematiska kvalitetsarbetet ska det framgå varför man gör vissa prioriteringar, vad man vill åstadkomma med dessa och hur man ska åstadkomma det.

Resultatdelen

I resultatdelen redovisas effekten av de åtgärder som genomförts under läsåret i förhållande till den önskvärda förbättringen. Till utvecklingsområdena finns ett antal kriterier som definierar önskvärd kvalitet (så kallade normallägen) som självskattas av både ledning och medarbetare. Resultatet av uppföljningen ger sedan underlag till vad som kan bli kommande läsårs fokus inom utvecklingsområdena.

Dessutom sammanställs summativa mätningar av barnens och elevernas kunskapsutveckling, bland annat med stöd av betyg, resultat på nationella prov, behörighet till nationella program på gymnasiet och andel elever med gymnasieexamen. Även studiero, arbetet med normer och värden samt

resultatet i brukarenkäten följs upp i resultatdelen.

Analysdelen

Med stöd av den sammanställning som presenterats i resultatdelen genomförs en analys utifrån olika perspektiv. Dessa är bestämda på förhand och gemensamma för alla verksamheter:

- Ett historiskt och jämförande perspektiv
- Ett resurs- och kompetensperspektiv
- Ett organisations- och ledningsperspektiv
- Ett metod- och forskningsperspektiv
- Ett likvärdighetsperspektiv

De olika perspektiven bedöms kunna lyfta upp sådant som är relevant och påverkbart inför de åtgärder som ska prioriteras i utvecklingsdelen.

Foto: Astrakan/Scandinav

Utvecklingsdelen

Med stöd av vad som kommit fram i resultat- och analysdelen identifieras förbättringsområden och åtgärder inom utvecklingsområdena. Utvecklingsdelen är framåtsyftande och binder ihop de olika delarna i planen.

Inom samtliga förbättrings- och utvecklingsområden ska det tydligt framgå

vilka önskvärda förbättringar som eftersträvas och vilka åtgärder som ska vidtas för att uppnå de önskvärda förbättringarna. Det ska framgå varför man gör prioriteringar, vad man vill åstadkomma och hur man ska åstadkomma det. Det ska även arbetas fram en tidsplan för åtgärderna samt en beskrivning av hur uppföljningen av åtgärderna ska genomföras.

Utvecklingsdelen följs sedan upp i kommande plan för systematiskt kvalitetsarbete, och processen som beskrivs ovan börjar om på nytt. På så sätt finns en röd tråd i det systematiska kvalitetsarbetet samtidigt som arbetet präglas av kontinuitet och stöds av en tydlig struktur.

Det systematiska kvalitetsarbetet i praktiken

- En tydlig struktur för uppföljning med koppling mellan arbetslagsnivå, enhetsnivå, verksamhetsnivå, förvaltningsnivå och politisk nivå.
- En löpande och konkret uppföljning av varje barns och elevs resultatutveckling.
- Gemensamma standardiseringar och stödstrukturer.
- Ett gemensamt uppföljningsarbete i chefsgrupper som stöd för att utveckla ledarskapet och säkra styrningen.
- Kollegialt lärande leds till stor del av förstelärarna och innehållet baseras på enhetens resultatuppföljning och analys.
- Uppföljning och mötesinnehåll har i första hand ett pedagogiskt fokus – på alla nivåer.

- Konkreta åtgärder som t.ex. filmad undervisning som stöd i det kollegiala lärandet.
- Kompetensutveckling kopplas till ett tydligt sammanhang, externa föreläsningar eller andra insatser som inte hänger ihop med prioriterade utvecklingsområden prioriteras inte.
- Medarbetarsamtal och samtal om lön kopplas till det systematiska kvalitetsarbetet.

Framgångsfaktorer:

- Pedagogiskt fokus – Allt som görs ska leda till en ökad kvalitet i undervisningen.
- Hållbart över tid – Strukturen förbättras genom små löpande justeringar.
- Tydligt syfte – Vad vill man åstadkomma och varför är det rätt prioritering just nu?
- Konkret och avgränsat – Ger tydlighet och visar att det är möjligt.
- Förändrat handlings sätt – Vårt fokus är att för att åstadkomma förändring krävs att man gör på ett annat sätt än tidigare.
- Genuin nyfikenhet – Uppföljningen ska bygga på en genuin nyfikenhet och ett äkta intresse för hur och vad vi gör som påverkar barns och elevers lärande och utveckling.
- Återkommande uppföljningar – Uppföljning ska ske på många olika sätt och av många olika aktörer.
- Synliggöra och sprida – Goda exempel ska gynna det kollegiala lärandet inom enheten, verksamheten och kommunen.
- Höga förväntningar – Barn och elever är precis som chefer och medarbetare kompetenta och strävar efter utveckling och goda resultat.

Södertälje kommun
151 89 Södertälje